SOCIOEKONOMISK STATISTIK, SYSSELSÄTTNING – UNGDOMAR

För att belysa de ungas situation beskrivs sysselsättningsstatistik för ungdomar 16-19 år (detta uppslag) och unga vuxna 20-24 år (nästa uppslag). En skillnad från redovisningen av sysselsättning på föregående sida är att förtidspensionärer inte redovisas enskilt. Andelen förtidspensionärer som, av naturliga skäl, är väldigt liten inkluderas istället i kategorin övriga. I denna åldersgrupp finns det inga som tillhör kategorin arbetslösa i något av områdena.

Arbetsfrekvens

I åldern 16-19 år läser majoriteten av ungdomarna på gymnasiet. Det är därför endast en liten andel i denna ålder som arbetar. Det är dock en relativt stor skillnad i arbetsfrekvens mellan de olika områdena. I Fokusområdet är det enbart fem procent av männen och nio procent av kvinnorna som arbetar. Något som kan jämföras med Uppsala kommun, där 13 procent av männen och 16 procent av kvinnorna är i arbete. Gottsunda och Valsätra uppvisar högre arbetsfrekvens för åldersgruppen än Fokusområdet, men lägre än Uppsala kommun.

Andel studerande

I åldersgruppen 16-19 år är den stora majoriteten studerande. Andelen män som studerar är något högre i Fokusområdet än i Gottsunda, Valsätra och Uppsala kommun. För kvinnor skiljer sig områdena åt mer. I Valsätra är det 67 procent som studerar, medan andelen i Uppsala kommun är 75 procent, i Fokusområdet 76 procent och i Gottsunda 79 procent. Den lägre andelen kvinnliga studerande i Valsätra gör att det även sammantaget är lägst andel studerande i Valsätra i åldersgruppen 16-19 år.

Andel övriga

De personer som varken arbetar eller studerar räknas här till kategorin övriga. Denna andel är bland männen störst i Fokusområdet och i Gottsunda medan den bland kvinnorna är störst i Fokusområdet och i Valsätra. Sammantaget är det störst andel som inte studerar eller arbetar i Fokusområdet (15 procent), att jämföra med Gottsunda och Valsätra (12 procent) och Uppsala kommun (9 procent).

Arbetsfrekvens, 16-19 år, 2011
Procent

Källa: Bearbetad statistik från SCB.

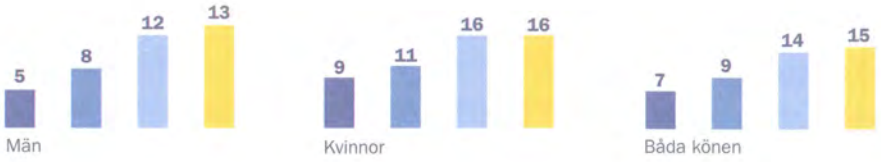

Andel studerande, 16-19 år, 2011*
Procent

Källa: Bearbetad statistik från SCB.

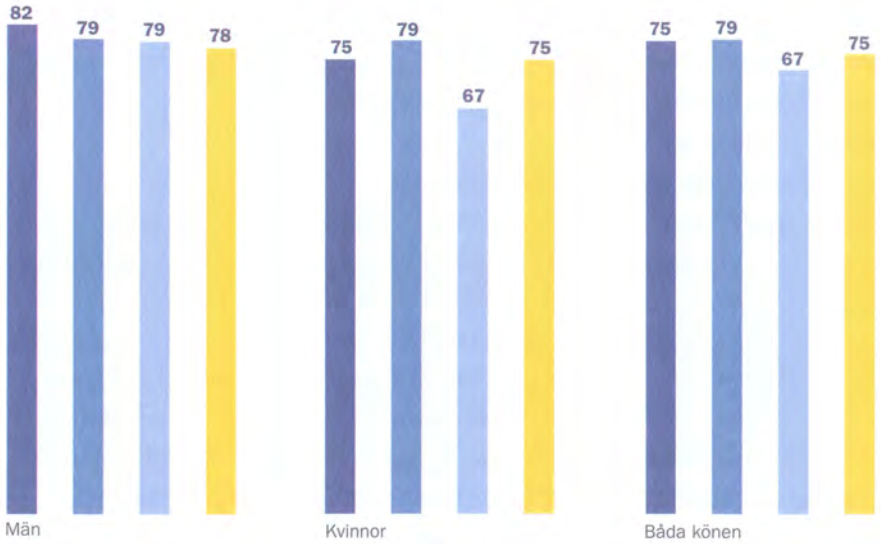

*I redovisningen avses studerande under hösten det aktuella året som ej varit förvärvsarbetande under innevarande år.

Andel övriga, 16-19 år, 2011*
Procent

Källa: Bearbetad statistik från SCB.

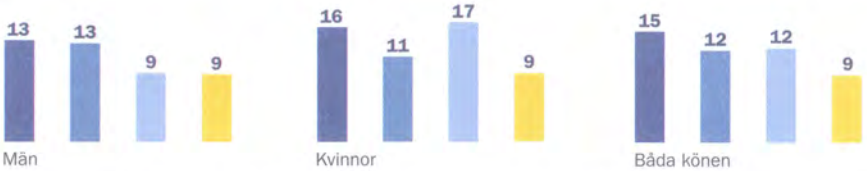

*Övriga är en restpost där de personer som under året ej varit förvärvsarbetande eller varit studerande eller förtidspensionärer. I denna kategori inkluderas personer som tillhör kategorin förtidspensionärer.

Fokusområde
Gottsunda
Valsätra
Uppsala kommun

SOCIOEKONOMISK STATISTIK, SYSSELSÄTTNING – UNGA VUXNA

På denna sida presenteras sysselsättning för unga vuxna i åldersgruppen 20-24 år. Detta kompletterar sysselsättningsstatistiken för ungdomar (16-19 år) och den sammanlagda sysselsättningen för befolkningen i arbetsför ålder (20-64 år).

Arbetsfrekvens

Det är betydligt färre arbetande i åldern 20-24 år än andelen hos befolkningen i arbetsför ålder totalt (20-64 år). Bland de manliga unga vuxna är variationen i arbetsfrekvens inte speciellt stor. Andelen arbetande är något större i Fokusområdet än i Gottsunda och Valsätra, men något lägre än i Uppsala kommun. Hos kvinnorna skiljer det sig mer. I Valsätra är det endast 34 procent av de kvinnliga unga vuxna som arbetar, medan motsvarande siffra i Gottsunda är 41 procent, i Uppsala kommun 43 procent och i Fokusområdet 44 procent.

Andel arbetslösa – "Utan arbete, kan ta arbete direkt"

Andelen arbetslösa i åldern 20-24 år varierar mellan inga alls (kvinnor i Valsätra) och knappt två procent bland männen i Fokusområdet och Gottsunda. Då det rör sig om mycket små andelar gör detta att endast ett fåtal personer påverkar statistiken mycket.

Andel studerande

Variationen mellan andelen som studerar i de olika områdena är stor. I Uppsala kommun är 42 procent i åldern 20-24 år studerande (39 procent av männen, och 45 procent av kvinnorna). Motsvarande siffra i Valsätra är 37 procent (35 procent av männen och 39 procent av kvinnorna), medan det i Gottsunda och Fokusområdet är cirka 25 procent som är studerande. Generellt för samtliga områden är att andelen kvinnor som studerar är något högre än andelen män.

Andel övriga

Den andel som varken arbetar, är arbetslösa eller studerar är högst i Gottsunda och Fokusområdet för såväl män som kvinnor. Bland kvinnorna är det mer än dubbelt så stor andel som varken arbetar eller studerar i Fokusområdet, Gottsunda och Valsätra än i Uppsala kommun. Bland männen är andelen mer än dubbelt så stor som kommungenomsnittet i Fokusområdet och Gottsunda.

I Fokusområdet, Gottsunda och Uppsala kommun är andelen tillhörande kategorin övriga större hos männen än hos kvinnorna, medan förhållandet mellan könen är det motsatta i Valsätra. I Fokusområdet, Gottsunda och Valsätra tillhör över var fjärde ung person i åldern 20-24 år denna kategori som varken arbetar, tillhör kategorin arbetslösa – "utan arbete, kan ta arbete direkt", eller studerar.

Arbetsfrekvens, 20-24 år, 2011
Procent

Källa: Bearbetad statistik från SCB.

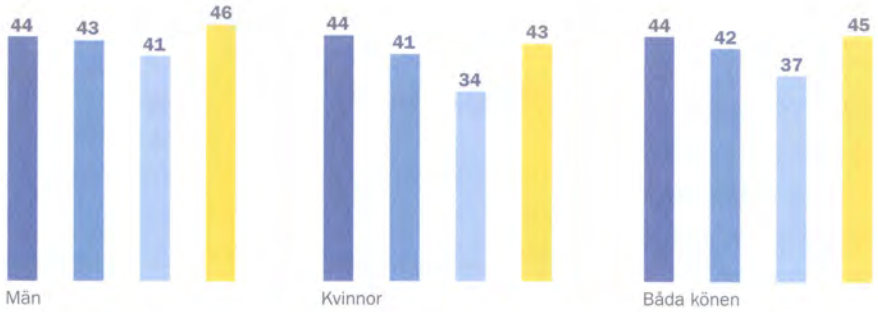

Andel arbetslösa, 20-24 år, 2011*
Procent

Källa: Arbetsmarknadsstyrelsen.

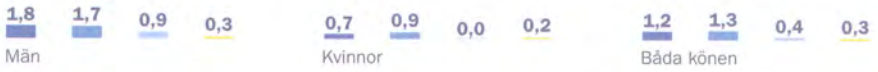

*Uppgifterna är hämtade från Arbetsmarknadsstyrelsens händelseregister och avser personer "Utan arbete, kan ta arbete direkt".

Andel studerande, 20-24 år, 2011*
Procent

Källa: Bearbetad statistik från SCB.

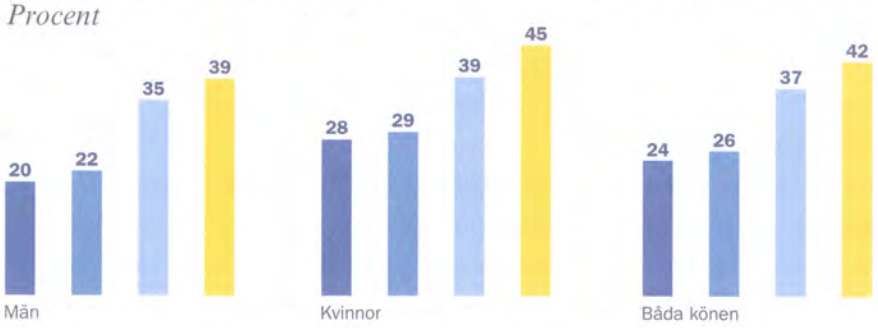

*I redovisningen avses studerande under hösten det aktuella året som ej varit förvärvsarbetande under innevarande år.

Andel övriga, 20-24 år, 2011*
Procent

Källa: Bearbetad statistik från SCB.

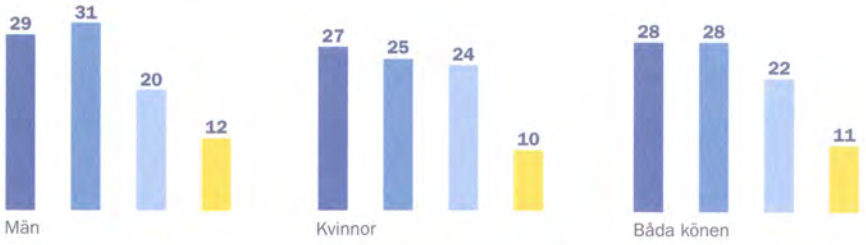

*Övriga är en restpost där de personer som under året ej varit förvärvsarbetande, arbetslösa – "utan arbete, kan ta arbete direkt" eller varit studerande. I denna kategori inkluderas de personer som tillhör kategorin förtidspensionärer.

- Fokusområde
- Gottsunda
- Valsätra
- Uppsala kommun

SOCIOEKONOMISK STATISTIK, STUDIERESULTAT OCH UPPFATTNING AV DEN PEDAGOGISKA VERKSAMHETEN

På detta uppslag beskrivs studieresultat och upplevelser av den pedagogiska verksamheten på Gottsundas och Valsätras skolor, fritidshem samt fritidsklubbar och -gårdar. På nästkommande uppslag fortsätter beskrivningen av studieresultat i Gottsunda och Valsätra, fast då baserat på de elever som bor i Fokusområdet, Gottsunda, Valsätra och Uppsala kommun och inte på eleverna i skolorna.

Andelen elever som nått målen i alla ämnen och genomsnittligt meritvärde på områdets skolor

Resultaten på de två skolor i området som år 2011 hade elever som avslutade grundskolan skiljer sig åt. Gottsundaskolan ligger över kommungenomsnittet, både sett till genomsnittligt meritvärde och andel av eleverna som uppnådde målen i alla ämnen och i jämförelse med alla kommunala skolor samt samtliga skolor i Uppsala kommun (kommunala och friskolor). Valsätra å andra sidan hade resultat som understeg kommungenomsnittet.

Pedagogisk uppföljning, grundskola

Det är stor variation rörande andelen elever som uppfattar att nyfikenheten i skolarbetet ger lust att lära mer. På Gottsundaskolan, Valsätraskolan och i Uppsala kommun är lusten att lära mer större i femte än i åttonde klass. Däremot uppfattas förväntningarna från läraren att klara målen i alla ämnen större i åttonde än i femte klass. Andelen som känner sig trygga i skolan är på samtliga skolor, liksom i Uppsala kommun, nära eller över 90 procent.

Pedagogisk uppföljning, fritidshem

Samma fritidshem har högst respektive lägst andel för både att må bra på fritids och att uppfattningen av att aktiviteter gör att man vill lära mer. Det finns fritidshem i området som ligger såväl över som under kommungenomsnittet i de båda variablerna.

Pedagogisk uppföljning, fritidshem, fritidsklubb-/gård

Både områdets fritidsklubb och fritidsgård har högre andel som mår bra på fritidsklubben eller -gården och som uppfattar att de har möjlighet att utveckla sina intressen på densamma än Uppsala kommun i genomsnitt.

Grundskola

Andel elever som nått målen i alla ämnen, 2012*

Källa: Skolverket.

Gottsundaskolan	90%
Valsätraskolan	66%
Uppsala kommun, kommunala skolor	79%
Uppsala kommun, samtliga skolor	81%

*Slutbetyg i grundskolan, nionde klass.

Grundskola

Genomsnittligt meritvärde, 2012*

Källa: Skolverket.

Gottsundaskolan	223
Valsätraskolan	208
Uppsala kommun, kommunala skolor	213
Uppsala kommun, samtliga skolor	221

*Slutbetyg i grundskolan, nionde klass.

Grundskola

Jag känner mig trygg i skolan, 2012

Källa: Kontoret för barn, ungdom och arbetetsmarknad, Uppsala komun.

Årskurs 5

Gottsundaskolan	94%
Musiklådans Friskola	100%
Valsätraskolan	91%
Växthusets förskola och skola	95%
Uppsala kommun	96%

Årskurs 8

Gottsundaskolan	89%
Valsätraskolan	92%
Uppsala kommun	90%

Grundskola

Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer, 2012

Källa: Kontoret för barn, ungdom och arbetetsmarknad, Uppsala komun.

Årskurs 5

Gottsundaskolan	88%
Musiklådans Friskola	69%
Valsätraskolan	52%
Växthusets förskola och skola	45%
Uppsala kommun	65%

Årskurs 8

Gottsundaskolan	34%
Valsätraskolan	48%
Uppsala kommun	41%

Grundskola

Mina lärare förväntar sig att jag ska nå målen i alla ämnen, 2012

Källa: Kontoret för barn, ungdom och arbetetsmarknad, Uppsala komun.

Årskurs 5

Gottsundaskolan	94%
Musiklådans Friskola	94%
Valsätraskolan	91%
Växthusets förskola och skola	85%
Uppsala kommun	85%

Årskurs 8

Gottsundaskolan	91%
Valsätraskolan	92%
Uppsala kommun	86%

Fritidshem

Jag mår bra när jag är på fritidshemmet, 2012

Källa: Kontoret för barn, ungdom och arbetetsmarknad, Uppsala komun.

Gottsundaskolan	89%
Musiklådans Friskola	100%
Spiltans fritidshem	77%
Valsätraskolan	100%
Växthusets förskola och skola	95%
Uppsala kommun	96%

Fritidshem

Aktiviteterna på mitt fritidshem gör mig så nyfiken att jag vill lära mig mer, 2012

Källa: Kontoret för barn, ungdom och arbetetsmarknad, Uppsala komun.

Gottsundaskolan	81%
Musiklådans Friskola	97%
Spiltans fritidshem	77%
Valsätraskolan	88%
Växthusets förskola och skola	83%
Uppsala kommun	80%

Fritidsklubb / fritidsgård

Jag mår bra när jag är på fritidsklubben/-gården, 2012

Källa: Kontoret för barn, ungdom och arbetetsmarknad, Uppsala komun.

Gottsunda KFUM fritidsklubb	100%
KFUM Gottsunda fritidsgård	100%
Uppsala kommun samtliga fritidsklubbar	96%
Uppsala kommun samtliga fritidsgårdar	98%

Fritidsklubb / fritidsgård

På min fritidsklubb/-gård får jag möjlighet att utveckla mina intressen, 2012

Källa: Kontoret för barn, ungdom och arbetetsmarknad, Uppsala komun.

Gottsunda KFUM fritidsklubb	97%
KFUM Gottsunda fritidsgård	97%
Uppsala kommun samtliga fritidsklubbar	88%
Uppsala kommun samtliga fritidsgårdar	92%

SOCIOEKONOMISK STATISTIK, STUDIERESULTAT

På detta uppslag beskrivs resultaten hos eleverna som bor i respektive område oavsett vilken skola de går på. Detta utifrån genomsnittligt meritvärde och behörighet till gymnasiet i årskurs nio samt genomsnittligt gymnasialt slutbetyg. Utöver detta beskrivs även andelen elever som bor i området som hoppat av gymnasiala studier under läsåret 2010-2011.

Behörighet till gymnasium och genomsnittligt meritvärde i årskurs nio

Valsätra och Fokusområdet har lägre andel som är behöriga till gymnasiet och lägre genomsnittligt meritvärde än Uppsala kommun, såväl för män som för kvinnor år 2011. De manliga niondeklassarna i Gottsunda har däremot resultat på samma nivå som kommunen, medan kvinnorna har något sämre studieresultat än kommungenomsnittet. Kvinnorna uppvisar högre meritvärde än männen i alla områdena, så även i Gottsunda.

Behörighet till högskolestudier och gymnasialt slutbetyg

I Valsätra är andelen manliga elever som avslutar sina gymnasiala studier med behörighet till högskolestudier större än i Uppsala kommun, medan siffran är betydligt lägre i Fokusområdet och i Gottsunda. För de kvinnliga eleverna boende i Valsätra är andelen med högskolebehörighet något lägre än kommungenomsnittet, men betydligt högre än i Fokusområdet och i Gottsunda.

Sett till de gymnasiala slutbetygen är skillnaden mellan resultaten för eleverna från Gottsunda och Valsätra däremot i det närmaste obefintlig. För män är de i samma nivå som i kommunen, medan kvinnorna har något sämre resultat. I Fokusområdet är de genomsnittliga gymnasiala slutbetygen något sämre, både för män och kvinnor.

Avhopp från gymnasiet

Fokusområdet har en högre andel elever som mellan 2010-2011 avslutade sina gymnasiala studier utan examen. I Fokusområdet är siffran för såväl män som kvinnor 16 procent, vilket tydligt överstiger kommungenomsnittet på tio procent för män och nio procent för kvinnor. Andelen män som hoppat av de gymnasiala studierna är i Gottsunda nästan lika högt som i Fokusområdet, medan andelen kvinnor är betydligt lägre. I Valsätra är relationen den motsatta. Andelen män som hoppat av gymnasiet är lägre än kommungenomsnittet, medan andelen kvinnor är näst intill lika hög som i Fokusområdet.

Studieresultat sammantaget

Att eleverna på Gottsundaskolan har bättre betyg än kommungenomsnittet, medan Valsätra ligger under kommunens snitt, stämmer till synes väl överens med att eleverna som bor i Gottsunda ligger på samma nivå som kommunen medan eleverna i Gottsunda ligger under genomsnittet. Framförallt är det gymnasiebehörigheten hos de manliga studenterna på Gottsundaskolan som sticker ut på så vis att det är en större andel manliga elever som är behöriga än kvinnliga. I övrigt har de kvinnliga eleverna bättre resultat i alla områden, både sett till behörighet och genomsnittligt betyg. Framförallt i Fokusområdet, men även i Gottsunda och Valsätra, är avhoppsfrekvensen från gymnasiet högre än i Uppsala kommun.

Grundskola

Andel elever som avslutar grundskolestudier med behörighet till gymnasiala studier, 2011
Procent

Källa: Bearbetad statistik från SCB.

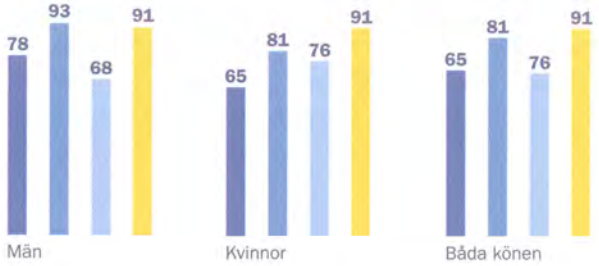

Genomsnittligt meritvärde årskurs 9, 2011

Källa: Bearbetad statistik från SCB.

	Män	Kvinnor	Båda könen
Fokusområde	176	185	180
Gottsunda	206	223	214
Valsätra	171	225	193
Uppsala kommun	207	227	217

Gymnasieskola

Andel elever som avslutar gymnasiala studier med behörighet till högskolestudier, 2011
Procent

Källa: Bearbetad statistik från SCB.

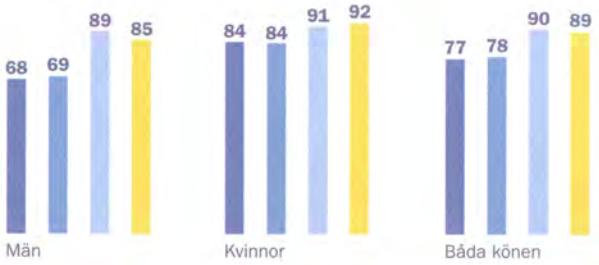

Genomsnittligt gymnasialt slutbetyg, 2011

Källa: Bearbetad statistik från SCB.

	Män	Kvinnor	Totalt
Fokusområde	12,5	12,8	12,7
Gottsunda	13,3	13,8	13,6
Valsätra	13,4	13,8	13,6
Uppsala kommun	13,4	15,0	14,2

Gymnasieskola

Andel elever som avslutade gymnasiala studier utan examen, år 2010-2011
Procent

Källa: Bearbetad statistik från SCB.

Fokusområde
Gottsunda
Valsätra
Uppsala kommun

SOCIOEKONOMISK STATISTIK, UTBILDNING OCH VALDELTAGADE

Statistik för parametern utbildning redovisas i strukturöversikten då den kan ses som ett mått på välfärd, samtidigt som utbildning ger individen ett större utbud av valmöjligheter. Grundläggande utbildning är även en basförutsättning för att kunna förstå och delta i det demokratiska samhället.

Demokratiska principer grundlägger och genomsyrar det svenska samhället och är så välintegrerade att de ofta ses som självklara delar av vårt samhälle. Eftersom de demokratiska värderingarna är inbyggda i det svenska samhällssystemet blir det fruktlöst att mäta demokrati i termer som yttrandefrihet, mötesfrihet och rösträtt. Fokus ligger istället på hur väl demokratin fungerar för olika individer och grupper. Ett direkt sätt att påverka samhället genom demokratin är att delta i allmänna val. Därför redogörs här för valdeltagande i olika valkretsar i Gottsunda och Valsätra samt i dess omnejd.

Utbildningsnivå, män 20-64 år, 2011
Procent

Källa: Bearbetad statistik från SCB.

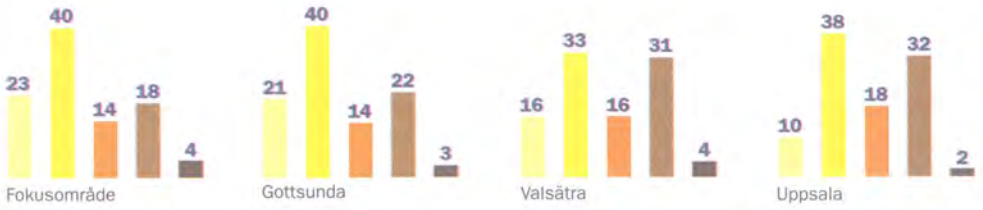

Utbildningsnivå, kvinnor 20-64 år, 2011
Procent

Källa: Bearbetad statistik från SCB.

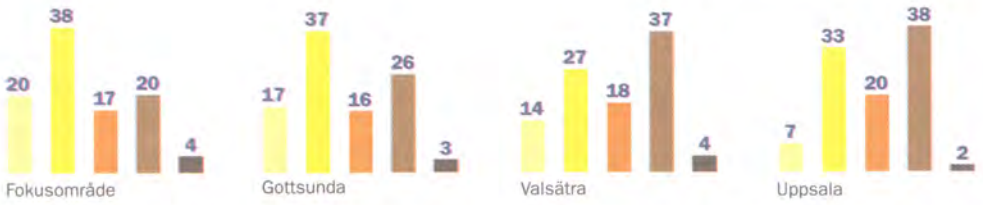

Utbildningsnivå, båda könen 20-64 år, 2011
Procent

Källa: Bearbetad statistik från SCB.

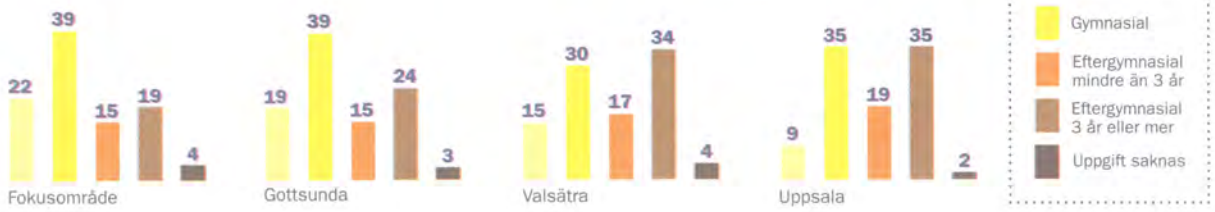

Utbildningsnivå

I åldern 20-64 år är det mer än dubbelt så många som endast har förgymnasial utbildning i Gottsunda och Fokusområdet i jämförelse med Uppsala kommun som helhet. Andelen i Gottsunda och Fokusområdet som har eftergymnasial utbildning är klart lägre, medan Valsätra har ungefär samma andel som Uppsala kommun.

Lågt valdeltagande

Inom Gottsunda och Valsätra fanns det stora variationer i valdeltagandet i riksdagsvalet 2010. Valdeltagandet var lågt i Fokusområdet i förhållande till kommungenomsnittet. Fyra av Fokusområdets fem valkretsar hade ett valdeltagande under 70 procent, att jämföra med valdeltagandet i Uppsala kommun som var över 86 procent. Allra lägst valdeltagande var hade valkretsen Södra Valsätra med en röstfrekvens under 59 procent.

Det lägre valdeltagandet i Fokusområdet gör att de boende påverkar samhällets politiska inriktning i mindre utsträckning och det kan även tolkas som ett tecken på ett demokratiskt underskott.

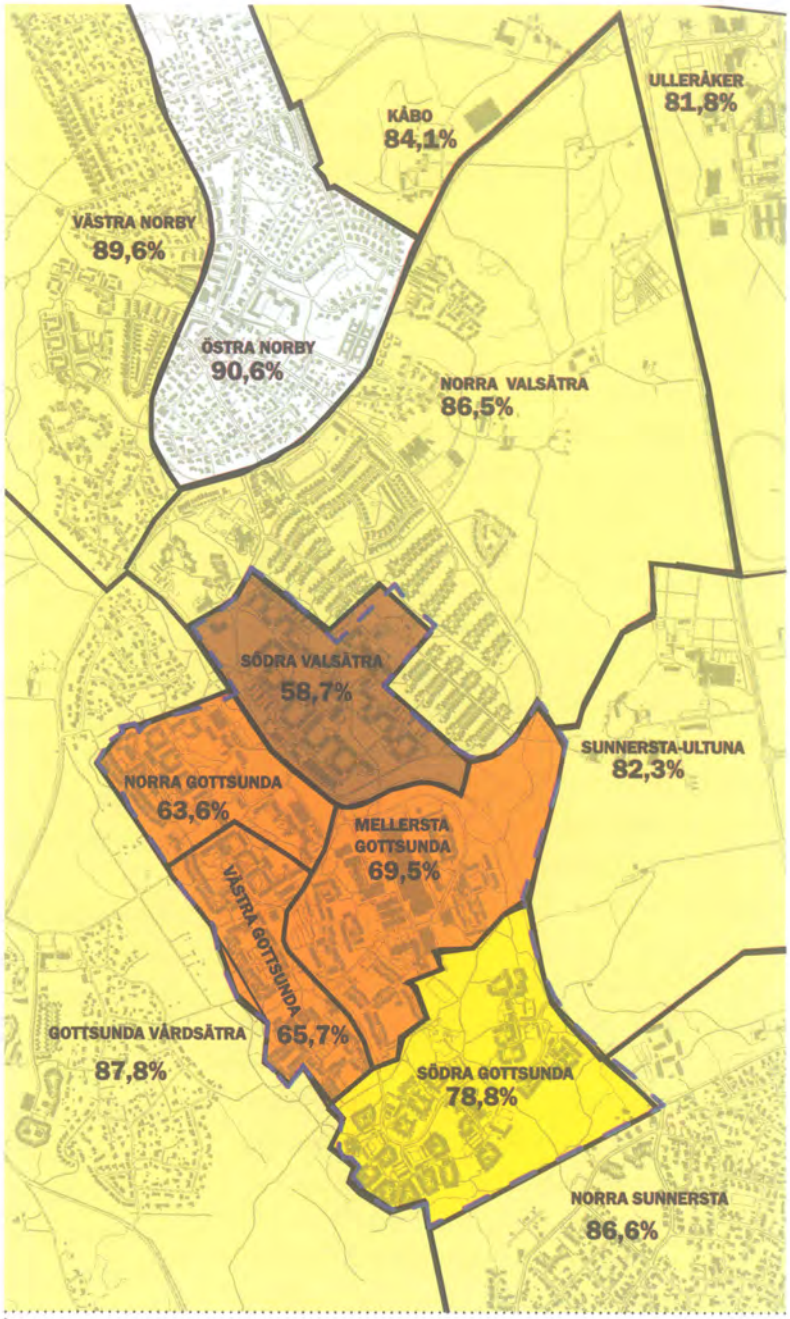

Valdeltagande, riksdagsvalet 2010

51-60
61-70
71-80
81-90
91-100
Valkretsgräns

Valdeltagande i Uppsala kommun:
86,6%

TRYGGHET, ANMÄLDA BROTT

På detta uppslag presenteras antal anmälda brott per 1000 invånare. Brottsstatistiken är indelad i tre olika kategorier: våldsbrott, tillgreppsbrott och skadegörelse samt narkotikabrott.

Upplevd trygghet och otrygghet är svårmätt. De kartläggningar som kommunen idag finns för Gottsunda och Valsätra är ålderstigna. År 2005-2006 genomfördes en trygghetsinventering i området. Sedan dess har stora insatser genomförts för att förbättra den upplevda tryggheten i de områden som upplevdes som mest otrygga. I och med att undersökningen är så pass gammal och mycket har gjorts används inte denna undersökning. Däremot visar det på ett behov av att genomföra en ny trygghetsundersökning för utemiljön i området. På detta uppslag presenteras istället antal anmälda brott av olika typer som indikator på trygghet.

Antal brott som anmäls per 1000 invånare används här som indikator på trygghet. Denna aspekt kan vara problematisk då exempelvis ett större förtroende för myndigheter i allmänhet och polisväsendet i synnerhet kan öka brottsutsattas benägenhet att anmäla. I förlängningen kan detta föra med sig att ett utökat förtroendearbete hos polisen medför ett ökat antal brott, trots att det kan medföra en tryggare miljö.

Anmälda våldsbrott

Det anmäls genomgående under perioden 2009-12 mer brott per 1000 invånare i Gottsunda och Valsätra än i Uppsala kommun. Under det senaste året har antalet anmälda våldsbrott tydligt minskat i såväl Gottsunda och Valsätra som i Uppsala kommun.

Anmälda tillgreppsbrott och skadegörelse

Anmälda tillgreppsbrott och skadegörelse varierar mycket, framförallt i Gottsunda och Valsätra. År 2009 låg Gottsunda och Valsätra på i princip samma nivå som Uppsala kommun. De efterföljande två åren var antalet anmälda tillgreppsbrott och skadegörelse per 1000 invånare betydligt lägre i Gottsunda och Valsätra än i Uppsala kommun, för att sedan under 2012 stiga kraftigt till en nivå över kommungenomsnittet.

Anmälda narkotikabrott

År 2009 var antalet narkotikabrott per 1000 invånare mycket högre i Gottsunda och Valsätra än i Uppsala kommun. Under 2010 var anmälningarna betydligt lägre, på en nivå under kommungenomsnittet. År 2011 steg anmälningsfrekvensen per 1000 invånare igen för att under 2012 åter sjunka till ungefär samma nivå som 2010. Samtidigt har trenden i Uppsala kommun varit dalande sedan 2010.

Antal anmälda våldsbrott per 1000 invånare

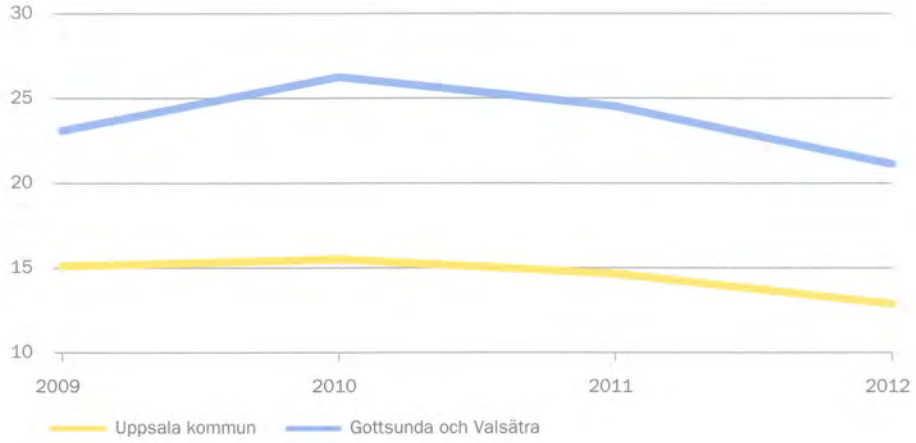

Antal anmälda tillgreppsbrott och skadegörelse per 1000 invånare

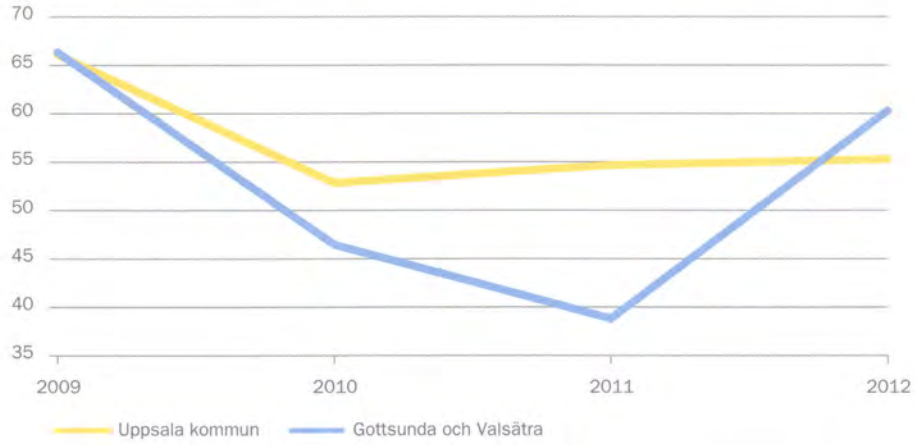

Antal anmälda narkotikabrot per 1000 invånare

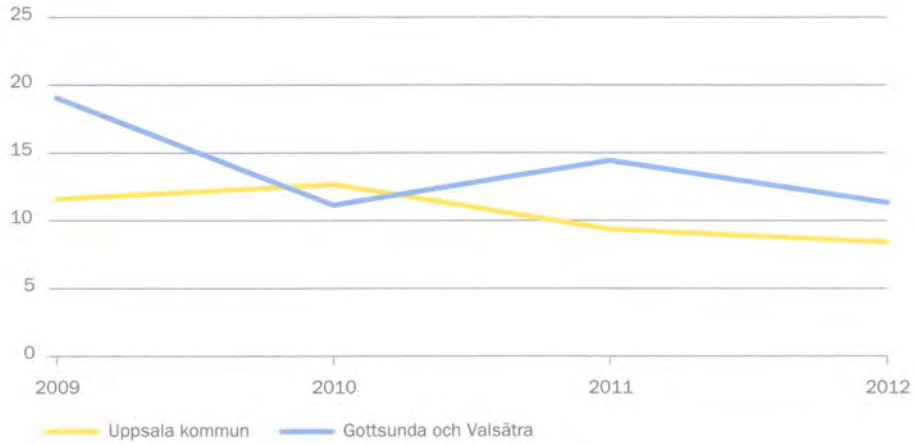

Källa: Bearbetad statistik från Polismyndigheten, system RAR och Pust.

ÖVRIG STATISTIK, BOSTÄDER, BOENDE OCH FÖRENINGSLIV

Gottsundas och Valsätras bostadsstruktur beskrivs här genom en kartläggning av vilka upplåtelseformer som dominerar i respektive område och var i områdena de olika bostadsformerna återfinns. Andelen flyttande kan visa på stabiliteten i ett område och redogörs här genom andelen utflyttande. En liten andel flyttande skapar bättre förutsättningar för långvariga och stabila grannrelationer. Föreningsliv skapar möjlighet för boende i området att regelbundet träffas. Föreningar kan även hjälpa människor att göra sina röster hörda och påverka sin omgivning.

Uppdelning av olika typer av upplåtelseformer

I Gottsundas och Valsätras centrala delar (Fokusområdet) är andelen hyresrättslägenheter hög. Stadsdelarnas ytterkanter domineras däremot av småhus med äganderätt.

De ägda småhusen är relativt många till antalet och tar upp stor yta i stadsdelarnas ytterkanter. Trots detta är de flesta av bostäderna hyresrätter. Detta beror på att det vanligen bara finns en bostad i varje småhus, medan många hyres- och bostadsrätter återfinns i flerfamiljshus. Det finns bland båda dessa upplåtelseformer allt från mindre lägenheter i flerfamiljshus med olika många våningar till radhus med egen trädgård.

Flyttning

Andelen som flyttade ut år 2011 är relativt jämn i de olika områdena. Fokusområdet har en något större utflyttning än övriga, vilket tyder på en större omflyttning i området.

Föreningsliv

Antalet föreningar per 1000 invånare är något lägre i Gottsunda, Valsätra och Fokusområdet än i Uppsala kommun i genomsnitt. En förenings hemvist beräknas här utifrån dess kontaktpersons adress. Föreningens storlek och aktivitetsgrad syns inte i statistiken.

Andelen bidragsberättigade föreningsaktiva i åldern 5-25 år är högre i Gottsunda-Valsätraområdet än i kommunen. I denna statistik kan en och samma person vara bidragsberättigad i flera föreningar vilket gör att den kan påverka statistiken flertalet gånger.

Andel utflyttade, 2011*

Fokusområde	**18%**
Gottsunda	**15%**
Valsätra	**14%**
Uppsala kommun	**15%**

Källa: Bearbetad statistik från SCB.

*Andel av befolknignen som flyttade från den lägsta administrativa statistikgränsen, nyckelkodsområde 5 (NYKO5) under 2011.

Antal föreningar per 1000 invånare, 2011*

Fokusområde	**12**
Gottsunda	**11**
Valsätra	**12**
Uppsala kommun	**14**

Källa: Bearbetad statistik från SCB.

*En förening kopplas till det område som dess kontaktpersons adress tillhör.

Andel bidragsberättigade föreningsaktiva i åldern 5-25 år, 2011*

Gottsunda och Valsätra	**80%**
Uppsala kommun	**64%**

Källa: Kontoret för samhällsutveckling, Uppsala kommun

*En person kan vara berättigad bidrag i flera föreningar och då beräknas som bidragsberättigad flera gånger.

Andel av bostäder respektive upplåtelseform, 2011, procent

Källa: Bearbetad statistik från SCB.

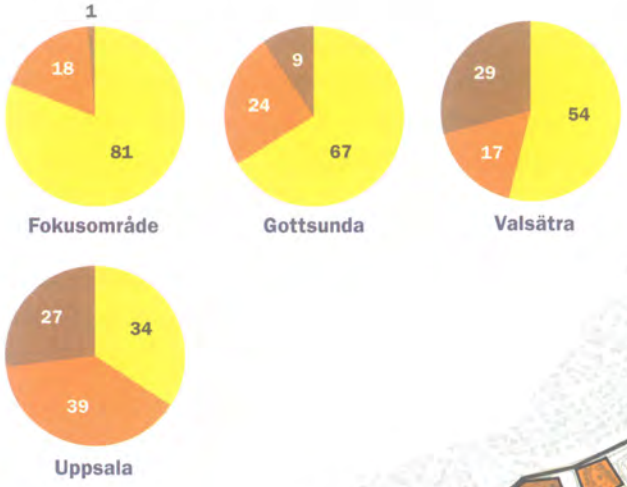

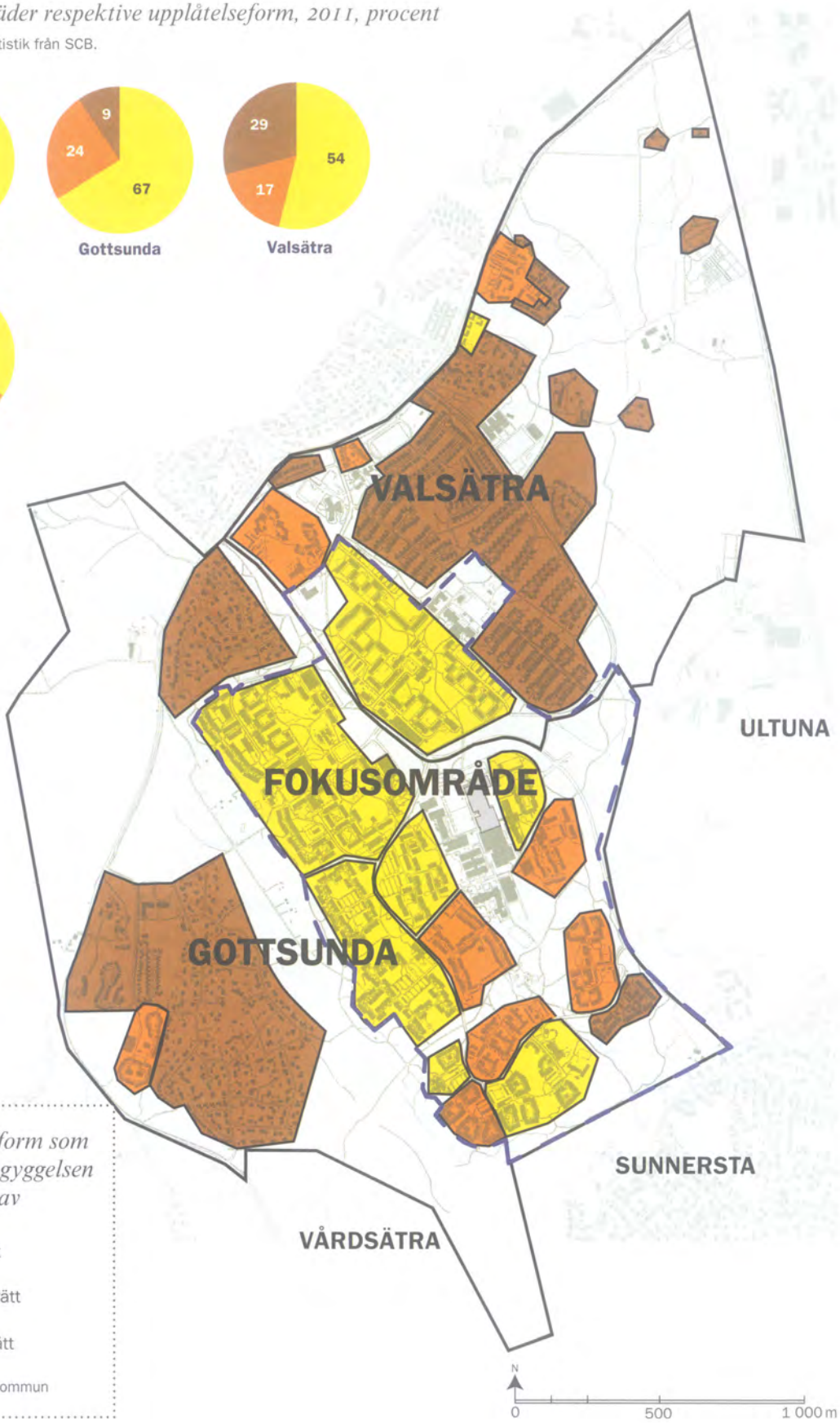

Upplåtelseform som bostadsbebgyggelsen domineras av

- Hyresrätt
- Bostadsrätt
- Äganderätt

Källa: Uppsala kommun

Målpunkter och mötesplatser

Målpunkterna och mötesplatserna i Gottsunda och Valsätra är till stor del belägna runt och i närheten av Gottsunda Centrum och Bandstolsvägen.

1. Musicalen
Studieförbundsverksamhet och replokaler för både ungdomar och vuxna. Hemvist för "Bring Down the Beat", en mötesplats för hiphopintresserade ungdomar mellan 13-20 år som även erbjuder öppna föreläsningar och ett mentorsprojekt där äldre ungdomar hjälper yngre att finna sig själva och att utvecklas genom musiken.

2. Mötesplats Treklangen
Socialt, kulturellt och pedagogiskt centrum för människor i alla åldrar. Verksamhet för elever under raster, mötesplats för äldre, studieverksamhet, ungdomsmottagning, familjecentral, lärcentrum för vuxenstuderande och öppna evenemang för olika målgrupper.

3. Gottsundabiblioteket
Biblioteket har utöver böcker, tidskrifter och filmer även ett rikt aktivitetsutbud för framförallt barn. Gottsundabibliotekets vänner har program för både medlemmar och övriga.

4. Gottsunda fritidsgård
Fritidsklubb för yngre barn samt fritidsgård för ungdomar upp till 18 år som strävar efter att ge områdets barn och ungdomar en trygg, utvecklande och meningsfull tillvaro. Fritidsgården har bland annat café, biljardbord, pingisrum, TV-spel samt filmer. De erbjuder även läxhjälp.

5. Gottsunda föreningsgård
Hemvist för ett antal föreningar, lunchservering, café med mera. Några föreningar som är kopplade till Gottsunda Föreningsgård är Träffpunkt Vänkretsen, Nej-lika, Matparken, Gottsunda Nattvandrare och Eritreanska kvinnorättsföreningen. I föreningsgårdens regi drivs en secondhandbutik.

6. Gottsunda kyrka
Förutom gudstjänster ordnas även fritidsaktiviteter för barn och unga, exempelvis medspråkarverksamhet och läxhjälp.

7. Gottsunda Dans & Teater och Gottsundabadet
Såväl Gottsunda Dans & Teater som Gottsundabadet ligger i den södra delen av Gottsunda Centrum. På Gottsunda Dans & Teater finns, utöver teaterverksamheten, Mentorsprojektet som innebär att ungdomar har dansare eller skådespelare som mentorer. Genom Mentorsprojektet ska ungdomarnas kreativitet tillvaratas.

I Gottsundabadet finns bad, bubbelpool, gym, ångbastu och servering för lättare förtäring. För att möjliggöra tillgängligheten för alla har vattnet en låg klorhalt och det finns lift för i- och urstigning i bassängerna.

8. Valsätrakyrkan
Utöver gudstjänster förekommer det under kvällstid studiecirklar, målargrupp, tjejträffar och kulturaktiviteter av olika slag.

9. Mötesplatsen Kontakten
Verksamhet för de som är för gamla för fritidsgårdens verksamhet och driver diverse projekt.

10. Rädda Barnens lokalförening i södra Uppsala
Har läxhjälp, sommaraktiveteter för barn och fritidsaktivtiteter och för ensamkommande flyktingbarn. Rädda Barnens lokalförening i Södra Uppsala finns i Hyresgästföreningens lokaler på Peterson Bergers väg.

11. Livets Ord

Livets Ord i Gottsunda har varit aktivt sedan 1998. I sin lokal på Bandstolsvägen är det gudstjänster, "Tonårskul" för tjejer och killar och "Lördagskul" för barn under tio år. Dessutom är det varje vecka året runt återkommande soppkök där det bjuds på mat samt kläder och skor vid behov.

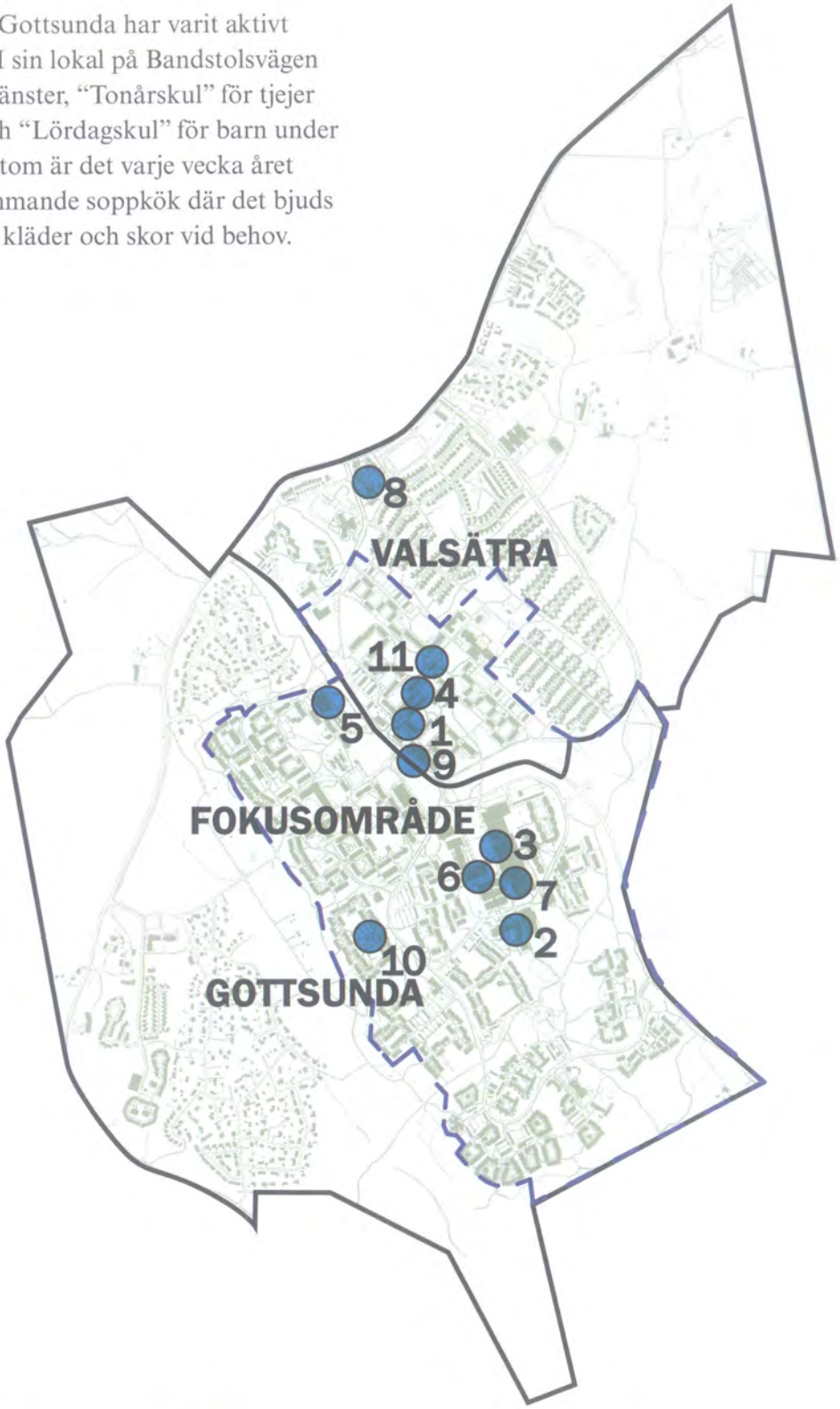

Målpunkter och mötesplatser

Källa: Uppsala kommun

N
0 500 1 000 m

Trafikstråk, centrumbildningar, naturområden, parker och idrottsanläggningar

Norr, väster och öster om Gottsunda och Valsätra finns det trafikstråk. Det finns två stycken centrumbildningar i området, Gottsunda Centrum och Bandstolen. I området finns även ett flertal parker och idrottsanläggningar.

TRAFIKSTRÅK

Hugo Alfvéns väg

Huvudgata som utgör gränsen mellan Gottsunda och Valsätra. Vägen förbinder stadsdelarna med Norby i norr och Sunnersta i sydost.

Vårdsätravägen

Väg som fungerar som Gottsundas västra och Valsätras norra gräns. Vägen leder i norr vidare mot Uppsalas centrala delar och i söder till Vårdsätra och Vårdsätraviken.

Dag Hammarskjölds väg

Väg som löper i nord-sydlig riktning öster om Gottsunda och Valsätra. I norr ansluter vägen till Uppsalas centrala delar och i söder anknyter den via Granebergsvägen till Vårdsätravägen.

CENTRUMBILDNINGAR

Gottsunda centrum

Levande stadsdelscentrum under upprustning som även har kunder och besökare från intilliggande stadsdelar. Här finns förutom handel även kyrka, bibliotek, teater och simhall. Intill Gottsunda Centrum ligger Mötesplats Treklangen, ett socialt kulturellt och pedagogiskt centrum. I Mötesplats Treklangen samverkar flertalet verksamheter från olika myndigheter, förvaltningar och organisationer, såsom bland annat förskola, skola, svenska för invandrare (SFI), vårdcentral och polis.

Bandstolen

Utöver bostäder finns även Studiefrämjandet och Gottsunda Fritidsgård på Bandstolsvägen. Tillsammans med kommersiella verksamheter som restauranger, affär, kiosk, frisörer och frukthall skapar detta en social knutpunkt i området.

NATUROMRÅDEN

Gottsundagipen

Gottsundagipen sträcker sig från Vårdsätravägen i norr, genom Gottsunda till Sunnersta i söder. Här finns bland annat bollplaner, kolonilotter, Gottsunda matpark, BMX-bana och promenadstigar. Vintertid lockar skidspåren besökare från hela staden.

Vårdsätra Skog

Ett av stadens viktigaste friluftsområden med höga natur- och rekreationsvärden. En promenadstig – Gula stigen – leder hela vägen från Uppsalas centrala delar till Vårdsätra och utgör bland annat en avskiljning mellan Gottsunda och Sunnersta.

PARKER

Stenhammarsparken

Skogsklädd park med en liten lekplats. Här finns en parkyta anpassad för att kunna erbjuda spontanidrott med bland annat beachvolleybollplan. En upprustning av parken planeras i samband med att norra delen av parken bebyggs med bostäder.

Tallparken

En skogsnära park för alla åldrar. Här finns såväl boulebana som spontanidrottsplats.

Valsätraparken

En kuperad och öppen park med bland annat pulkabacke och utrymme för rekreation och lek. Parken knyter samman ett flertal gång- och cykelstråk.

IDROTTSANLÄGGNINGAR

August Södermans bollplan
Möjliggör aktiviteter för föreningar såväl som spontanidrott och lek för boende i området.

Konstgräsplan vid Gottsundaskolan
I närheten av Gottsundaskolan ligger en mindre fotbollsplan belagd med konstgräs.

Valsätra idrottsplats
Valsätra idrottsplats har en fullstor fotbollsplan i gräs. Runt denna finns löparbanor och intill ligger en tennisplan och en isrink där det spolas is kalla vintrar.

Konstgräsplan vid Valsätraskolan
Intill Valsätrakolan ligger en fullstor elvamannafotbollsplan i konstgräs.

Orienteringskarta

- Trafikstråk
- Centrumbildningar
- Naturområden
- Parker
- Idrottsanläggningar

Källa: Uppsala kommun

Skolor, förskolor och äldreboenden

Kartan anger förskolor, låg-, mellan- och högstadieskolor samt äldreboenden i Gottsunda och Valsätra. Dessa verksamheter är viktiga aktörer i området och tillgången på respektive verksamhetskategori kan påverka befolkningsstruktur och hur människor rör sig i området under dagtid.

Förskolor

Det finns många förskolor inom Gottsunda och Valsätra, framförallt inom Fokusområdet. Majoriteten av dem ligger i områden som domineras av flerfamiljshus, där också boendetätheten är högst. I Valsätra finns det sju förskolor, medan det i Gottsunda finns tolv förskolor.

Skolor med låg- och mellanstadium

Låg- och mellanstadieskolorna som finns i området är betydligt färre till antalet än förskolor. I Gottsunda finns det tre renodlade låg- och mellanstadieskolor, vilka har en stor geografisk spridning i stadsdelen. I Valsätra finns det endast en skola som är inriktad enbart på låg- och mellanstadiet.

Skolor med högstadium

Inom Gottsundas och Valsätras stadsdelsgränser ligger det två stycken högstadieskolor. Dessa är Gottsundaskolan och Valsätraskolan. Ingen av skolorna är någon renodlad högstadieskola, utan erbjuder undervisning för hela grundskolan (F-9).

Äldreboende och seniorboende

Det finns tre stycken äldre- och seniorboenden i området. Ett ligger i Gottsunda intill Gottsunda Centrum och två i Valsätra, ett vid Bandstolsvägen och ett vid Bernadottevägen.

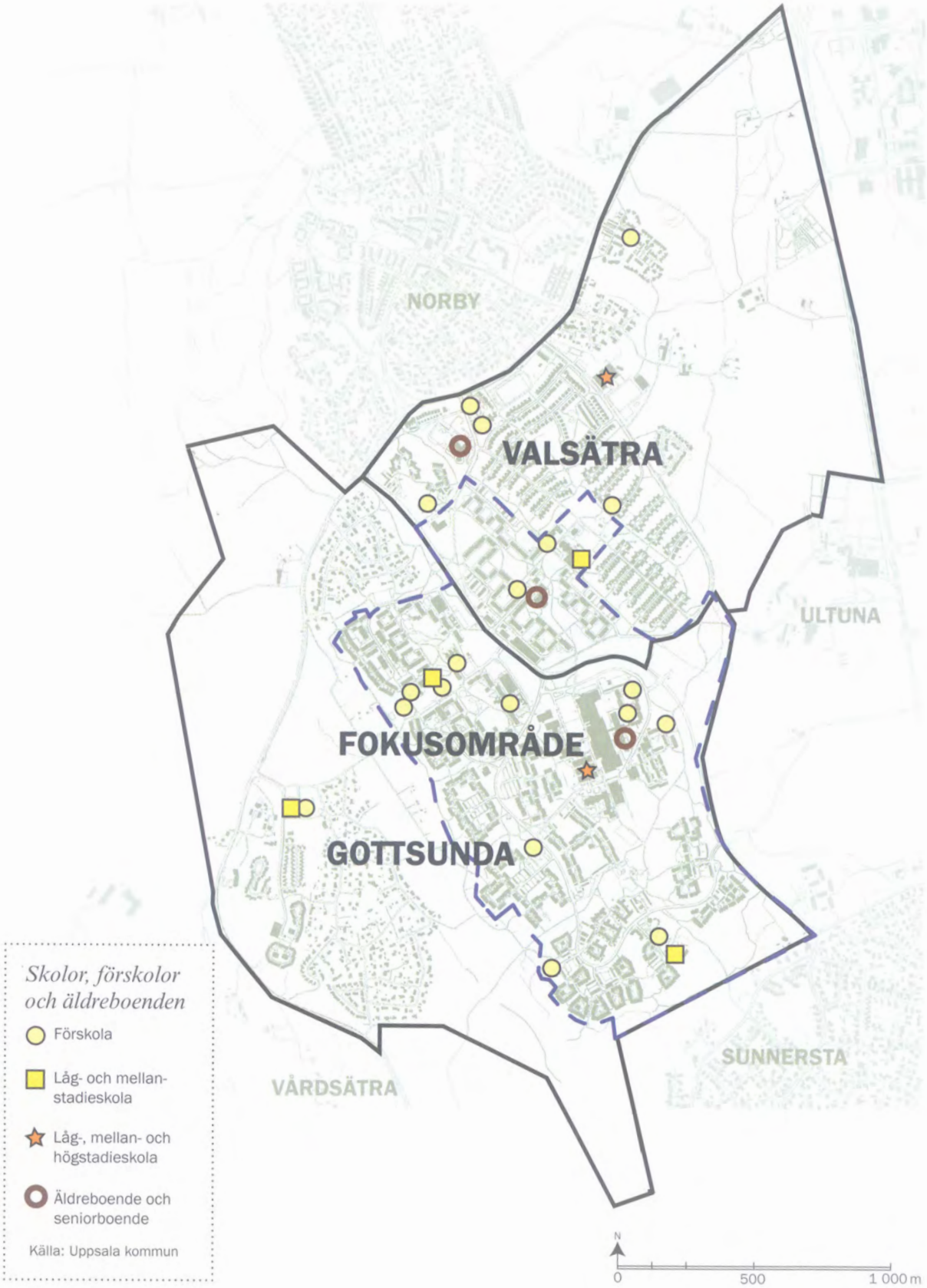
NORBY
VALSÄTRA
ULTUNA
FOKUSOMRÅDE
GOTTSUNDA
SUNNERSTA
VÅRDSÄTRA
Skolor, förskolor och äldreboenden
Förskola
Låg- och mellanstadieskola
Låg-, mellan- och högstadieskola
Äldreboende och seniorboende
Källa: Uppsala kommun
N
0
500
1 000 m

Grönstruktur och allmänna platser

Grönstrukturen i stadsdelarna Gottsunda och Valsätra beskrivs på följande uppslag med hjälp av tre kartor: grönstrukturkartan, sociotopkartan och naturvärdeskartan.

Grönstrukturkartan är uppdelad i kategorierna öppen ordnad park, skogsklädd parkmark och friluftsområde/närnatur. De två första kategorierna finns i Uppsala kommuns parkskötselkarta. Skogsbeklädd parkmark är parkklassade ytor som är skogsklädda och därför sköts som naturmark och friluftsområde/landskapspark är stora natur- och rekreationsområden.

Sociotopkartan visar hur allmänna platser används utifrån ett antal aspekter, såsom rekreation, lek och mötesplatser. I sociotopkartan redovisas hur många aktivitetstyper respektive grönyta används till (arealer större än 0,2 hektar som används och upplevs som offentligt tillgängliga).

Sociotopkartan är skapad för att verka som beslutsunderlag för planering av sociala strukturer i den offentliga miljön.

Naturvärdeskartan visar skyddad natur, övriga ekologiska naturvärden samt häcklokal för råka. Naturreservatet Hågadalen-Nåsten i väster och Natura 2000-området Bäcklösa är skyddad natur. Övriga ekologiska naturvärden utgörs främst av ett antal platser/områden som har "speciella värden" enligt kommunens naturvårdsinventering. Även utanför de avgränsade naturvärdena finns en del skyddsvärda arter att ta hänsyn till i planering och skötsel av mark och vegetation. Häcklokal för råka bör särskilt uppmärksammas eftersom det ofta uppstår konflikter mellan råkor och bebyggelse, i synnerhet bostadsbebyggelse. Andra skyddsvärda fågelarter trivs i de täta skogsbestånd med mycket lövträd som finns på vissa håll inom området. Dessa är inte markerade på kartan, men generellt bör gälla att röjning och gallring för tillgänglighet, trygghet och säkerhet avvägs mot bevarande av lövrika fågelmiljöer på lämpliga platser.

Tillgång på grönstruktur och nyttjande av allmänna platser

De enkätundersökningar som gjorts i området visar att de gröna ytorna är uppskattade och välanvända av de boende. Stadsdelarna gränsar till flera stora naturområden som är viktiga för hela stadens natur- och rekreationsupplevelser, såsom Vårdsätraskogen, Gula stigen och Hågadalen.

Det finns dock en rad utmaningar att hantera. Samma typ av naturmark (benämnd skogsbeklädd parkmark i grönstrukturkartan) omgiver bebyggelsen i stora delar av stadsdelarna. Intervjuer i Gottsunda har visat att många uppskattar känslan av att "bo i naturen". Samtidigt efterfrågas även andra, mer urbana, kvaliteter som ordnade parker och mötesplatser.

Det råder brist på platser som kan användas till flera aktiviteter och som ligger i anslutning till de boendes vardagsliv. Det saknas även parker där de boende befinner sig till vardags, exempelvis vid Gottsunda Centrum, Gottsundaskolan och Bandstolen. De grönytor som erbjuder flest aktivitetstyper återfinns på andra platser än där flest människor bor och rör sig (se sociotopkartan). Samtidigt framgår det av sociotopkartan att några av bostadsgårdarna inom Fokusområdet har höga antal sociotopvärden, vilket tyder på att mycket social aktivitet tar plats på ytor som inte Uppsala kommun ansvarar för. Något som även begränsar kommunens inflytande och påverkansmöjligheter.

Jordbruksmark
VALSÄTRA
HÅGADALEN
Jordbruksmark
FOKUSOMRÅDE
GOTTSUNDA
GOTTSUNDAGIPEN
VÅRDSÄTRA-
SKOGEN
Grönstrukturkarta
Öppen/ordnad parkmark
Skogsbeklädd parkmark
Friluftsområde/landskapspark
Källa: Uppsala kommun
N
0
500
1 000 m

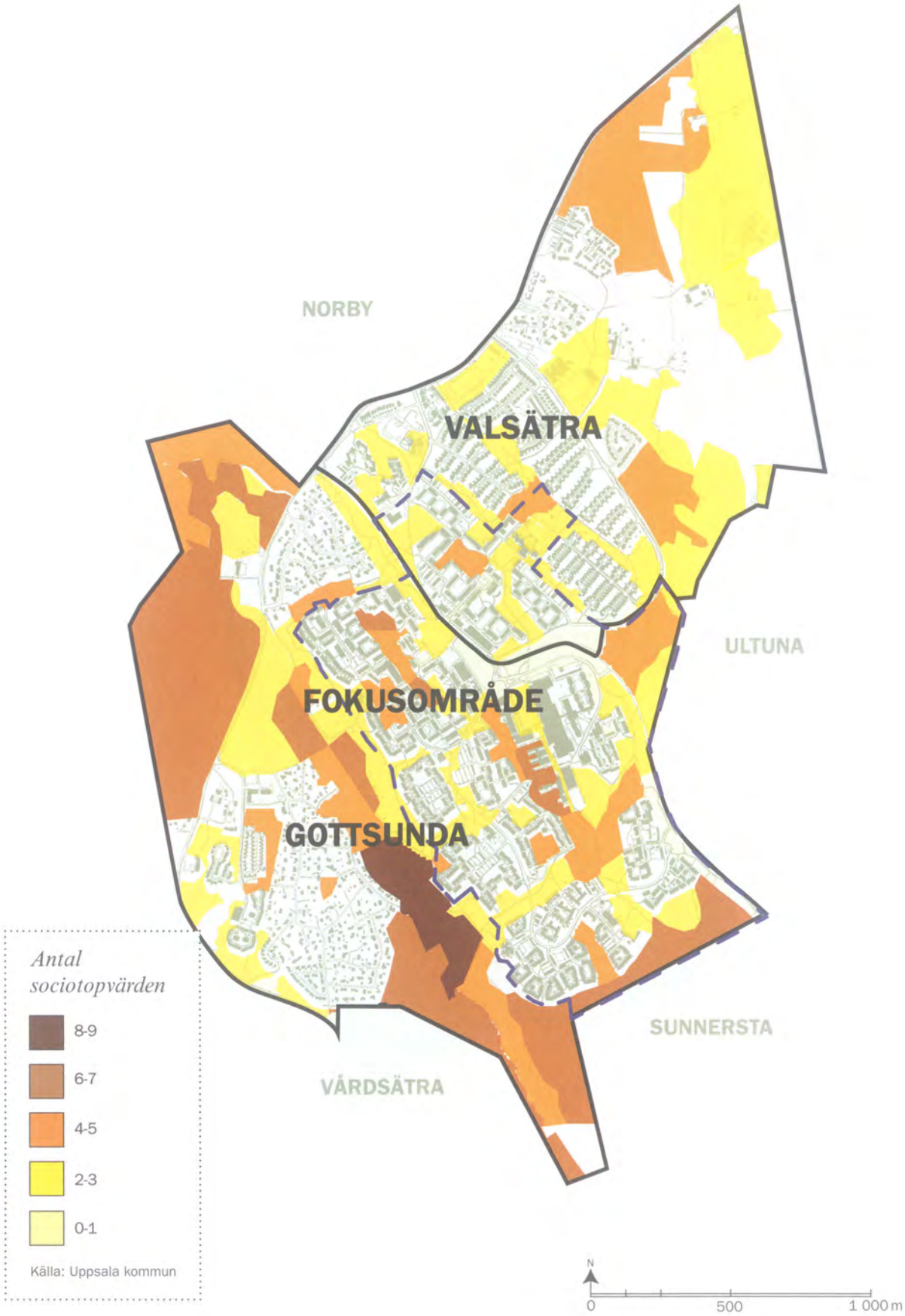
NORBY
VALSÄTRA
ULTUNA
FOKUSOMRÅDE
GOTTSUNDA
SUNNERSTA
VÅRDSÄTRA
Antal sociotopvärden
8-9
6-7
4-5
2-3
0-1
Källa: Uppsala kommun
N
0
500
1 000 m

Strukturöversikt Gottsunda och Valsätra

Kommersiell service

Den kommersiella servicen i Gottsunda och Valsätra är nästan uteslutande belägen i Fokusområdet. Den klart största kommersiella målpunkten är Gottsunda Centrum och dess närliggande omgivning. Utöver detta finns det även en samling av olika typer av kommersiell verksamhet vid Bandstolsvägen.

Nedan följer en kortfattad beskrivning av den kommersiella service som är belägen i området och som finns markerad på kartan till höger.

1. Gottsunda centrum
Stadsdelscentrum med både kultur i form av bibliotek och teater och teater, badhus, tennishall, skola, vårdinrättningar samt ett köpcentrum innehållande ett stort kommersiellt utbud:
- 2 butiker med dagvaruhandel
- 14 butiker med detaljhandel
- 6 caféer och restauranger
- Kiosk
- 2 frisörer
- 2 apotek
- Systembolag

I Gottsunda Centrums absoluta närhet finns det ytterligare kommersiell verksamhet:
- Butik med dagvaruhandel
- Butik med detaljhandel
- Restaurang

2. Bandstolsvägen
- 2 butiker med dagvaruhandel
- Kiosk
- 2 restauranger
- 2 frisörer

3. Musikvägen - Vackra Birgers väg
- Kiosk och restaurang

4. Flöjtvägen
- Kiosk och restaurang

5. Hugo Alfvéns väg – Bernadottevägen
- Bensinmack med affär

6. Spinnrocksvägen
- Kiosk

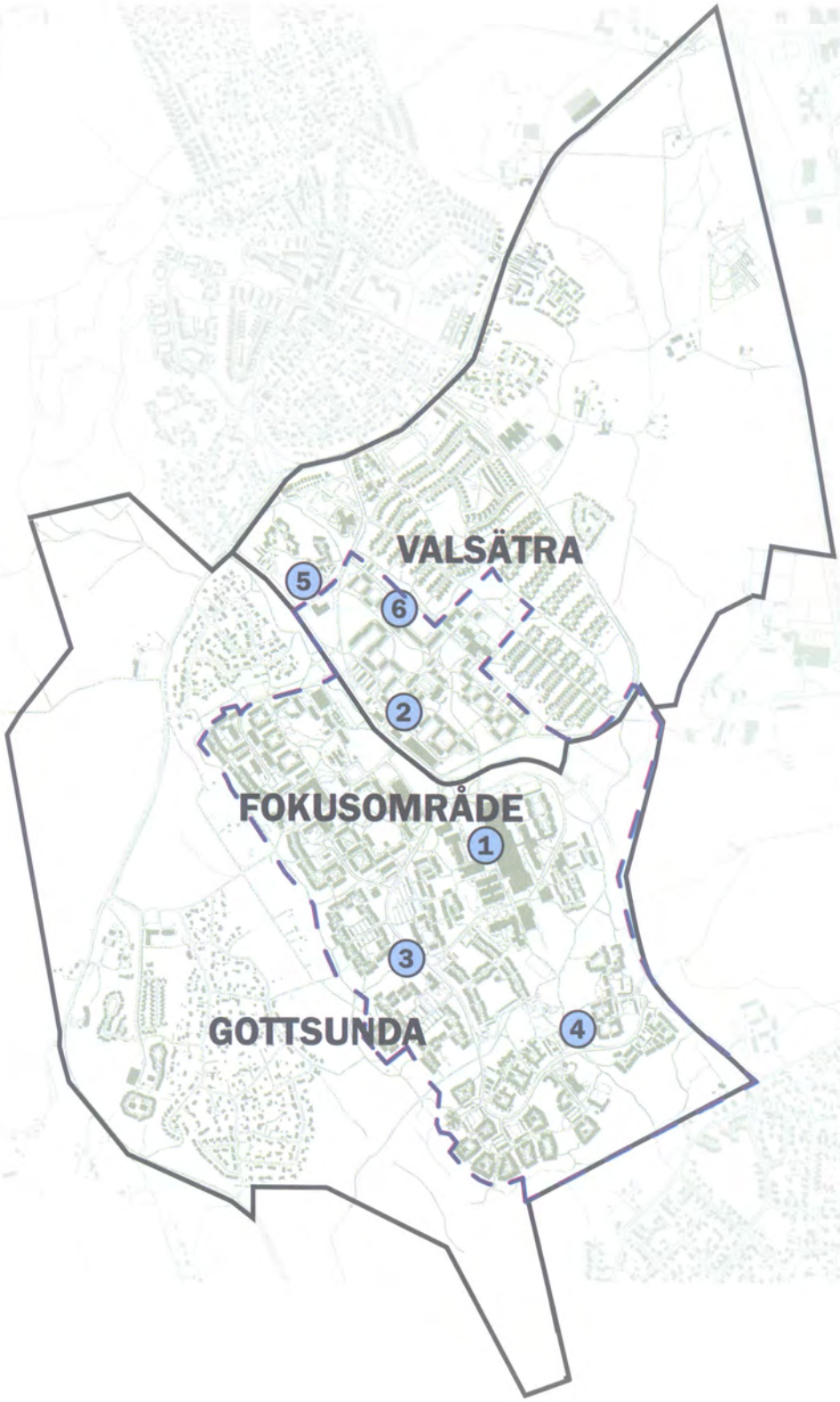

Kommersiell service

N
0 500 1 000 m

Cykeltrafik och tillgänglighet

Gottsunda och Valsätra är fullt av cykelvägar. Cykelvägnätet har flera planskiljda korsningar vilket underlättar för ett tryggt och säkert cyklande. Förbindelserna mellan olika delar av Gottsunda och Valsätra är välutbyggt och det finns ett flertal olika cykelvägar som har Gottsunda Centrum som knutpunkt.

Framkomligheten för gående och cyklister ska prioriteras framför andra transportslag vid lokala resor. Det är särskilt viktigt att lokala målpunkter kan nås på ett attraktivt sätt. Framkomligheten för äldre och personer med funktionsnedsättning ska prioriteras vad gäller lutningar och övriga tekniska krav för gångnätets tillgänglighet.

Cykelvägarnas koppling till övriga delar av uppsala

Möjligheterna att ta sig mellan Gottsunda och Valsätra och andra delar av Uppsala är goda. Det finns ett separerat cykelkörfält längs Norbyvägen som vetter mot centrala Uppsala. Via Ultuna går en cykelväg längs Fyrisån som går till centrala delarna av Uppsala i nordlig riktning och Sunnersta och Ekoln i sydlig. Det finns även en koppling till Uppsalas sydöstra delar via ett avskilt cykelfält längs Kungsängsleden över Fyrisån. I sydöstra Gottsunda finns cykelväg längs Vårdsätravägen (övergår senare till Granebergsvägen) till Sunnersta och Ekoln. Även från Gottsunda Centrum finns en cykelväg som går i sydlig riktning till Sunnersta.

Tillgänglighet för alla

En socialt hållbar utveckling innebär att alla människor ska ha rätt och möjlighet att delta i samhället på lika villkor med avseende på utbildning, arbete, fritid och kulturliv. Den offentliga miljön ska stimulera till möten och sociala kontakter mellan människor. Bebyggelsen ska utformas för att vara tillgänglig för alla oavsett kön, etnicitet, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

För att ett samhälle ska bli tryggt och mänskligt behöver olika dimensioner beaktas. En viktig dimension är fysisk tillgänglighet. För att planera för tillgänglighet behöver anpassning göras för personer med funktionsnedsättning, där de äldre utgör en stor del. Att planera för personer med funktionsnedsättning innebär även planering för alla. Det kan handla om särskilda lösningar för att kunna leva ett så fullvärdigt liv som möjligt. Det gäller både nya bostadslösningar för äldre men även för de som bor kvar hemma. Det skall vara den enskilde själv som avgör var den vill bo.

Tillgängligheten till naturområden i kommunen ska vara god. Detta gäller även för personer med funktionsnedsättning. Uppsala ska kunna erbjuda goda rekreationsmöjligheter och vara en hälsosam, mänsklig och trygg stad genom att tillgången till grönska, lek, idrott och föreningsliv ökar. Borttagna natur-, kultur- och rekreationsvärden ska kompenseras. Det är viktigt att kopplingen mellan trafik och ohälsa beaktas och att arbetet med folkhälsa, sociala frågor, trygghetsfrågor, trafiksäkerhet och fysisk tillgänglighet får genomslag i den fysiska planeringen.

Funktionsnedsättningar kan vara bestående eller övergående, synliga eller osynliga. Ofta är funktionsnedsättningen i sig inget hinder, utan det är i mötet med en otillgänglig miljö som ett funktionshinder uppstår. Det är ofta omgivningen som avgör om det är möjligt för människor med funktionsnedsättning att

delta fullt ut i samhällslivet på lika villkor som andra samhällsmedborgare. Inom- och utomhusmiljöer måste vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Alla måste till exempel kunna ta sig fram i byggnader, ta sig till och från dessa och delta på alla områden i samhällslivet.

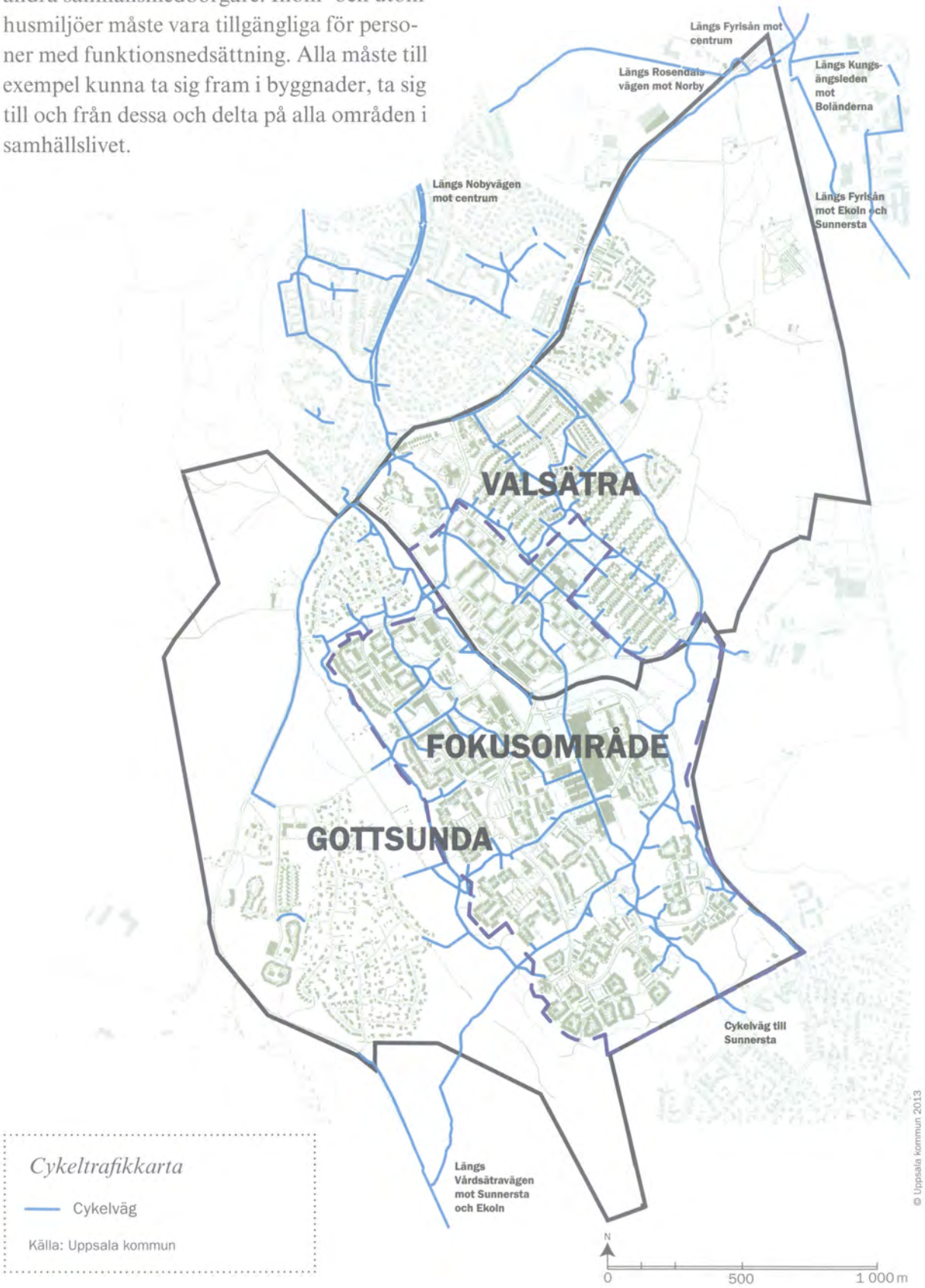

Kollektivtrafik

Tillgången på kollektivtrafik visas i strukturöversikten för att redogöra för invånarnas möjligheter att röra sig inom och mellan olika stadsdelar. Ett väl fungerande kollektivtrafiksystem är mycket viktigt då det tillsammans med bra förutsättningar för att cykla ger möjlighet för personer och hushåll som inte har tillgång eller väljer bort bil att ta del av olika funktioner i samhället som annars vore svåra att nå.

God tillgång på kollektivtrafik

På kartan till höger är områdets busshållplatser markerade. Runt dessa ligger en avståndscirkel med radien 400 meter, vilket motsvarar cirka fem minuters gångavstånd. Kartan visar att närheten till busshållplatser är god i nästan hela Gottsunda och Valsätra. Framförallt är det tätt mellan busshållplatserna i stora delar av Fokusområdet. Gångavståndet till närmaste busshållplats är något längre i villaområdena i stadsdelarnas utkanter.

Även turtätheten är god, framförallt runt Gottsunda Centrum, som idag trafikeras av sex olika busslinjer – nummer 3, 7, 11, 12, 14, 28 och 42. Linje 3 och linje 7 är de mest turtäta och går med cirka tio minuters intervall i rusningstid.

Längs Vårdsätravägen utanför villaområdet i sydvästra Gottsunda går buss 11 och längs Slädvägen vid villaområdet i nordöstra Valsätra går buss 14 med 10-20 minuters mellanrum på vardagar och något mer sällan på helger.

Gottsunda ansluts till stomlinjenätet

Uppsala kommun arbetar med att ansluta så kallade stomlinjer till Gottsunda Centrum. Tanken är att stomlinjerna ska ha hög turtäthet och att restiden på stomlinjerna ska kortas genom att bussarna ges förtur i trafiksignaler och en rakare körväg med färre hållplatsuppehåll.

Bilinnehav

Bilinnehavet är lägre i Fokusområdet, Gottsunda och Valsätra än i Uppsala kommun (se bild nedan). En lägre biltäthet skapar ett ökat behov av kollektivtrafik, både gällande täthet på busshållplatser och avgångstider, hela dygnet. Då tillgång till bil inte finns blir kollektivtrafiken en förutsättning för att möjliggöra möten mellan boende i Gottsunda- och Valsätraområdet och boende i övriga delar av staden, samt för att kunna erbjuda de boende den underhållning, kultur och andra samhällsfunktioner som finns att tillgå i Uppsala centrum och övriga delar av staden.

Andel familjer med bil, 2011*

Källa: Bearbetad statistik från SCB.

Fokusområde	**31%**
Gottsunda	**37%**
Valsätra	**40%**
Uppsala kommun	**45%**

* Med familjer avses gifta/sambo och ensamstående. Som sambo räknas ett ogift par med gemensamt barn. Ogifta utan gemensamma barn räknas som ensamstående och bildar därmed två familjer. Familjers bilinnehav avseende personbilar i trafik registrerade på fysiska personer.
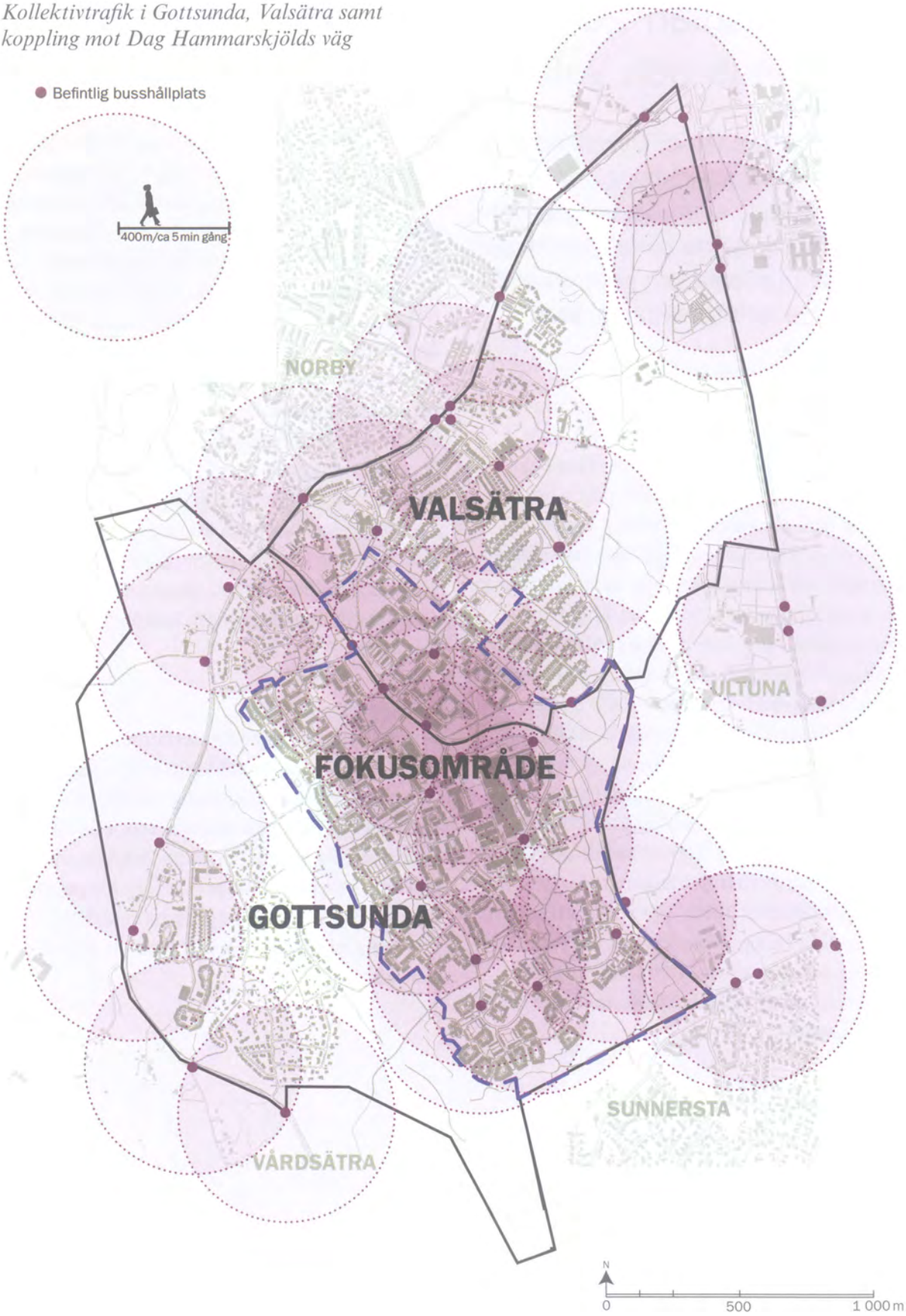
Kollektivtrafik i Gottsunda, Valsätra samt koppling mot Dag Hammarskjölds väg